

Pohjois-Savon liitto

Arviointikertomus 2023

Sisällys

1 Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely	2
2 Vuoden 2023 toiminnan arviointimenetelmät	3
3 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi	4
3.1 Aluekehitystehtävät	4
3.2 Alueiden käyttö	4
3.3 Hallinto	5
4 Taloudellisten tavoitteiden arviointi	5
5 Arvioinnin yhteenveto ja kehittämistavoitteet	5

1 Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaan maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

1. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava maakuntavaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä
2. arvioitava, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
3. Lautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää.
4. Lautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset tiedoksi maakuntavaltuustolle.
5. Lautakunnan tulee valmistella maakuntahallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 55 §:n mukaan lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
2. Huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta antaa maakuntavaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään maakuntavaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Maakuntavaltuusto valitsi 27.9.2021 kokouksessaan tarkastuslautakuntaan (2021–2025) seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen	
Ruotsalainen Olavi, pj.	Lahtinen Timo
Kautto Jani, vpj.	Kukkonen Eero
Oksman Merja	Kastari Tuija
Piiparinen Auli	Pulkka Maria
Väänänen Harri	Turpeinen Tero

Tarkastuslautakunta kokoontui kertomusvuonna kahdeksan kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi tehtäviin mm. kuulemalla maakuntajohtajaa, päävastuualueen vastaavia viranhaltijoita ja päälliköitä sekä tilintarkastajaa. Käsiteltävinä asioina ovat olleet lisäksi tilinpäätös 2022, hanketarkastukset, arviointikertomuksen laatiminen, sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja talousarvion valmistelu.

Maakuntaliiton tilintarkastusyhteisönä on toiminut maakuntavaltuuston 27.9.2021 päätöksen mukaisesti vuonna 2023 KPMG Oy. Kertomusvuonna vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT, JHT Antti Kääriäinen. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Piia Kohonen.

Tarkastuslautakunta 2021-2025: Vasemmalta Auli Piiparinen, jäsen, Jani Kautto, vpj., Olavi Ruotsalainen, pj., Merja Oksman, jäsen, Piia Kohonen, sihteeri. Kuvasta puuttuu jäsen Harri Väänänen.

2 Vuoden 2023 toiminnan arviointimenetelmät

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointitoiminnan perusteeksi valtuustokautta 2021–2025 koskevan arviointisuunnitelman sekä vuosittaisen erillisen työohjelman, jossa on suunniteltu ja aikataulutettu arviointityöhön liittyvät ajankohtaisten asioiden ja liiton toiminnan seuraamiseen liittyvät yksilöidyt asiakokonaisuudet. Työohjelmaa on tarvittaessa päivitetty vuoden aikana vastaamaan tarpeiden mukaisia muutoksia esim. liiton uusien rekrytointien tai esille tulleiden merkittävien liiton toimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien asioiden osalta.

Tarkastuslautakunta on kuullut vuonna 2023 kokousten yhteydessä seuraavia liiton viranhaltijoita ja työntekijöitä: maakuntajohtaja Tytti Määttä, vs. maakuntajohtaja (aluekehitysjohtaja) Satu Vehreävesa, vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen, suunnittelujohtaja Annaelina Isola, ohjelmapäällikkö Soile Juuti, yhteyspäällikkö Ossi Martikainen, maakuntainsinööri Patrick Hublin, Minna Koljonen/ Tulevaisuuden kunta -selvityshanke ja Riitta Forsten-Astikainen/ Viitoskäytävä -hanke sekä maakuntahallituksen puheenjohtaja Mira Kokkonen. Lisäksi lautakunta on kuullut säännöllisesti arviointivuoden aikana tilintarkastajan raportointia tilintarkastukseen ja mahdollisiin tarkastushavaintoihin liittyen.

Tarkastuslautakunta on tutustunut liiton talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan 2023, osavuositilinpäätöksiin 2023 ja tilinpäätös 2023 sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen -asiakirjaan. Arviointi perustuu pääosin kuulemisista ja em. asiakirjoista saatuihin tietoihin. Lautakunta suosittelee tilinpäätöksen selkeyttämistä maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden ja niiden toteutumisen raportoinnin osalta. Tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla menetelmillä ja mittareilla. Tavoitteita tulee asettaa mahdollisimman kattavasti eri toiminnoille, mutta kuitenkin siten, että keskitytään olennaisiin tavoitteisiin.

Koulutuksiin ja verkostoitumistilaisuuksiin muiden liittojen lautakuntien kanssa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan ja näistä tilaisuuksista saatua tietoa hyödynnetään arviointityössä. Syyskuussa 2023 tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri osallistuivat Joensuu kaupungin tarkastuslautakunnan järjestämään seminaariin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä maakuntaliittojen luottamushenkilöiden vuosittaisia yhteistilaisuuksia, joissa käydään keskusteluja Itä- ja Pohjois-Suomen edunajamisen ajankohtaisasioista.

3 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

3.1 Aluekehitystehtävät

Tarkastuslautakunta on kuullut aluekehitysjohdajaa ja ohjelmapäällikköä. Lautakunta on kiinnittänyt huomiota myönnettävien rahoitusten määrään ja aikatauluun sekä niiden vaikutukseen henkilöstöresurssien riittävyydessä. Lautakunnan näkemyksen mukaan Pohjois-Savon liitto on kohdennetuilla rekrytoinneillaan turvannut tarvittavan osaamisen ja riittävän työpanoksen mm. hankevalmisteluun.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä jäsenkuntien informointia ja aktivointia, ja toteaa vuonna 2023 toteutetun seutukierroksen lisänneen kuntien päättäjien ja viranhaltijoiden tietoisuutta rahoitusmahdollisuuksista.

Tarkastuslautakunta kuuli Tulevaisuuden kunta selvityshankkeen hankehenkilöä ja totesi hankkeen tuottaman tiedon olevan tärkeä osa Pohjois-Savon kuntien TE-palvelu-uudistusta koskevaa päätöksenteon valmistelua.

Vuonna 2023 tarkastuslautakunta teki hanketarkastukset kahteen Pohjois-Savon liiton rahoittamaan hankkeeseen. Tarkastuslautakunta tutustui Kuopiossa 12.4. Savonia-ammattikorkeakoulu Oy:n toteuttamaan Jatkuvatoiminen termokemiallinen biomassareaktori -hankkeen toimintaan, todeten hankkeen olevan kiinnostava ja hyödyllinen, jonka tuloksia pystytään hyödyntämään valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Hankkeen todettiin olevan askel kohti hiilineutraalisuutta ja mahdollistaa JTF-rahoitusmallin mukaisia jatkohankkeita. Toiseksi hanketarkastuskohteeksi tarkastuslautakunta valitsi Itä-Suomen yliopiston SmartSleep Lab -avoimella uni- ja terveystietä kohti nopeaa alueellista kasvua -hankkeen. Tarkastuslautakunta tutustui hankkeeseen Kuopiossa 12.4., todeten hankkeen olevan tärkeä, laaja-alainen ja vaikuttava, jonka tuloksia ja konseptia voidaan hyödyntää valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Tutkimusalan todettiin olevan ajankohtainen ja tarjoavan monipuoliset mahdollisuudet myös tutkimusalan mahdollisten jatkohankkeiden myötä.

3.2 Alueiden käyttö

Tarkastuslautakunta kuuli suunnittelujohtajaa mm. maakuntakaavan 2040 etenemisestä sekä alueidenkäytön resursseista. Vuoden 2023 tavoitteeksi asetettu maakuntakaavan 2040 2. vaiheen saattaminen hyväksymiskäsittelyyn ei toteutunut resurssi- ja sisältösyistä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstöresurssit ovat kohentuneet maakuntasuunnittelijan rekrytoinnin myötä, jouduttaen maakuntakaavaprosessin eteenpäin viemistä.

Tarkastuslautakunta kuuli maakuntainsinööriä liikenneasioita koskien. Lautakunta toteaa, että saavutettavuus ja liikenneasiat ovat liiton jatkuvan edunvalvonnan yksi painopiste, jossa aktiivisuus ja yhteistyö on erityisen tärkeää. Vuonna 2023 esille nostettuja teemoja olivat mm. Pohjois-Savon logistisen aseman muutos ja Savon radan välityskyky.

Hankejohtaja oli kuultavana Viitoskäytävä -hankkeessa syntyneistä tuloksista ja vaikutuksista. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että ylimaakunnallisen verkoston toiminta jatkuu hankkeessa syntyneiden työkalujen kautta. Lautakunta pitää myös positiivisena hankkeen myötä lisääntyneestä Pohjois-Savon liiton näkyvyydestä.

3.3 Hallinto

Tarkastuslautakunta kuuli vs. hallintojohtajaa hallinnon olennaisista tapahtumista vuonna 2023. Tarkastuslautakunta pitää positiivisena, että vuoden 2023 keväällä on saatu valmiiksi TVA-prosessi, jossa työntekijöiden kanssa on käyty läpi tehtävien vaativuudet ja sen vaikutukset palkkaukseen.

Tarkastuslautakunta sai tiedon TAHE-palvelussa ilmenneistä ongelmista ja tehdyistä reklamaatioista maaliskuussa 2023. Lautakunta esitti tuolloin huolensa tilanteesta ja seurasi aktiivisesti korjaavien toimenpiteiden etenemistä sekä edellytti tilintarkastajan väliraportoinnin kohdentamista 1.1.-31.7.2023 palkanlaskennan ja kirjanpidon tarkastukseen. Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelun siirrosta aiheutui liitolle taloudellista haittaa. Lautakunta pitää hyvänä hallinnon nopeaa tilannereagointia, jolla on turvattu henkilöstön palkansaanti sekä kirjanpidon lainmukaisuus.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että erityisesti toiminnalle olennaisten palveluhankintojen kilpailutuksiin tai palveluntuottajavaihtoksiin valmistaudutaan riittävän laaja-alaisella valmistelutyöllä, jolla minimoidaan mahdolliset taloudelliset ja toiminnalliset riskitekijät. Lautakunnan näkemyksen mukaan ICT-järjestelmän uudelleenrakentamisen ja sähköisen arkistoinnin käyttöönoton siirtäminen tuleville vuosille on ollut järkevää TAHE-palveluhankintaongelmasta johtuen.

Pohjois-Savon liitossa on kehitetty ulkoista viestintää ja tarkastuslautakunta pitää hyvänä ns. kasvullisen asiantuntijaviestinnän vahvistamista.

4 Taloudellisten tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuosi 2023 on toteutunut taloudellisesti positiivisesti. Lautakunta pitää hyvänä, että vuodelle 2023 budjetoitua ulkopuolista konsulttityötä on ollut mahdollista toteuttaa liiton omana asiantuntijatyönä.

Maakuntavaltuusto on kesäkuussa 2023 hyväksynyt vuoden 2022 ylijäämän (223.290 euroa) siirron Pohjois-Savon kehittämisrahastoon. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan ylijäämän kohdistaminen kehittämisrahastoon lisää jäsenkuntien mahdollisuuksia maakuntaa kehittävien hankkeiden toteuttamiseksi.

Lautakunta pitää hyvänä jäsenkuntien maksuosuuksien säilyttämistä edellisvuosien tasolla.

5 Arvioinnin yhteenveto ja kehittämistavoitteet

Pohjois-Savon liiton toiminta perustuu suurelta osin aluekehittämistehtäviin, aluekäytön tehtäviin (maakuntakaavoitus) ja maakunnan ja kuntien edunajamiseen ja sitä kautta asioihin vaikuttamiseen. Tulokset näkyvät parhaimmillaan eri organisaatioiden päätöksenteon kautta maakunnan positiivisessa kehityksessä pidemmällä kuin yhden toimintavuoden ajanjaksolla.

Maakuntahallitus on kokouksessaan 25.3.2024 hyväksynyt vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Lisäksi erillisessä Toiminnallisten tavoitteiden toteutumien päävastuualueittain 2023-asiakirjassa on raportoitu tarkemmin talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Tilinpäätös ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen päävastuualueittain -asiakirjat kertovat seikkaperäisesti ja valaisevasti Pohjois-Savon liiton toiminnasta vuonna 2023.

Arviointisuunnitelman mukaisesti tarkastuslautakunta on seurannut jäsenkuntien maksuosuusk-sien kehitystä. Tarkastuslautakunta arvioi liiton toiminnan pysyneen tehokkaana jäsenkuntien ta-loudellisen kantokyvyn puitteissa.

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin perusteella Pohjois-Savon liiton toiminnassa on nou-datettu maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota ja asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Toteutumatiedot on esitetty riittävän täsmällisesti tilinpäätök-sessä 2023. Tilintarkastajan laatimassa tilintarkastuskertomuksessa ei ole ollut huomautettavaa vuoden 2023 osalta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen vuorovaikutus-yhteistyön tärkeyteen Itä- ja Pohjois-Suomen korostuneen erityisaseman johdosta.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että liiton eri toimintoihin varataan riittävät henkilöstöresurs-sit, ja henkilöstövaihdosten yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstön työhyvinvointiin sekä työssäjaksamiseen.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen erittäin tärkeänä viestintää ja tiedotusta Pohjois-Savon liiton roolin kirkastamiseksi ja tunnettavuuden lisäämiseksi. Lautakunnan näkemyksen mukaan liiton tulee huolehtia jäsenkuntien ja muiden sidosryhmien riittävästä informoinnista Pohjois-Savon ke-hittämistyön tukemista hankerahoituksin. Pohjois-Savon liitolle myönnettyjen rahoitusvaltuuksien täysimääräinen hyödyntäminen on koko maakunnan etu.

Tarkastuslautakunta kiittää maakuntaliiton toimielimiä ja henkilöstöä sen toiminnasta val-tuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta sekä maakunnan asukkaiden, kuntien ja elinkeinoelämän parhaaksi tehdystä työstä.

Kuopiossa 14.5.2024

Olavi Ruotsalainen
puheenjohtaja

Jani Kautto
varapuheenjohtaja

Merja Oksman
jäsen

Auli Piiparinen
jäsen

Harri Väänänen
jäsen

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 7 pages before this page
Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende